

Chorche Damián Sobegh

ŠANGHAJSKÁ DÝKA

aneb

koronovirusové válečné hurly-burly

ŠANGHAJSKÁ DÝKA

aneb koronovirusové válečné
hurly-burly

Chorche Damián Sobegh

Vojensky: Zásady pro zpracování směrnice
Civilisticky a recidivisticky: Motto

*Jako spisovatel vyžadují právo napsat jakékoli postavy, které chci.
Vyžadují právo být jimi, právo za ně myslet a říct pravdu o tom, jak
je vidím.*

Quentin Tarantino
filmový režisér

Vojensky: Základní ustanovení

Civilisticky a recidivisticky: Prolog

„Numerologie pro rok 2020 vyzdvihuje číslo 4 ($2+0+2+0=4$), které symbolizuje stabilitu, řád, pracovitost a budování pevných základů. Očekával se proto náročný, ale stabilní rok s nutností překonávat překážky a řešit nevyhnutelné úkoly a změny, které by mohly vést k novým příležitostem a úspěchům. Změny měly přinést posun kupředu, zejména v oblasti práce, rodiny a osobního rozvoje,“ řekne mi po letech umělá inteligence.

Zase bude dráž, hlásila média v úvodu roku 2020... což ovšem hlásí v úvodu každého roku.

Rozkaz číslo 1

Cíl: pochopit předmět a rozsah úpravy

ČÁST PRVNÍ

Čl. 1

Třetina března fuč a třebaže bude oblíbený pátek třináctého až pozítří, sere se to na všech frontách už dneska vprostřed týdne.

V naší pivnici jsou dnes večer zapnuté obě televize. To není nic zvláštního – bývají zapnuté každý den, obvykle ovšem vysílají fotbal nebo hokej, případně jiný sport, pokud se fotbalu a hokeje nedostává.

Ne tak ovšem dnes: puštěné je zpravodajství o pohybu fronty. Černé na žlutém je ve spodní části obrazovky napsáno: „WHO nazvala šíření koronavíru pandemicí.“

Hostinský chtěl před chvílí zvuk televize ztlumit a vpustit z rádia do reproduktorů uvnitř pivnice jakousi různou muziku bez melodie, ale kdosi ze štamgastů ho vyzval, aby nechal ty zprávy.

Tak nechal ty zprávy.

Za poslední rok je to podruhé, kdy je puštěné něco jiné než sport. Poprvé jsem to zažil počátkem loňského léta, kdy tady chlapi sledovali přímý přenos demonstrace proti předsedovi vlády na pražské Letné. Měl jsem tenkrát dojem, že atmosféra na Letné

a atmosféra v pivnici se zcela míjejí, ale nepídíl jsem se po tom, proč tady v pivnici tu Letnou sledují – snad že to byla velká demonstrace a v Praze a taková shromáždění je dobré sledovat, neboť bývají lakmusovým papírkem signalizujícím, kam by to ve státě mohlo směřovat...

Ale dnešní večerní vysílání je z jiného ranku: je o něčem, co je neuchopitelné, neviditelné, nejasné, a přesto všudypřítomné a nerozlišující cokoli – pohlaví, barvu pleti, náboženské vyznání, politický názor, majetek a jeho výši, sociální status, IQ... je TO nerozlišující nic, ale zabíjející kohokoli bez rozdílu. A to je nové.

To je nové.

Drtivá většina současníků neznáme, co je to fyzický boj o holý život, o přežití: už jen málo z nás pamatuje německou okupaci a druhou světovou válku, o něco více je těch, kteří zažili příjezd Rusáků v srpnové noci roku 1968, a málo z nás (v poměru k celku) prošlo v posledních dekáдах válkami na Balkáně, v Afghánistánu, na Ukrajině či jinde.

Třeba já: matně pamatuju Srpen 1968 a naplno pak Sametovou revoluci v listopadu 1989, zánik mého domovského státu na konci roku 1992 a povodně včetně té v roce 2002. Mohl bych přidat ještě pár dalších věcí, ale žádná z nich by nezměnila nic na tom, že osobní setkání esesáka rozhodujícího o mém bytí a nebytí (jako zažil můj otec a jeho bratr a jejich rodiče) či nutnost

zabít cizího, neznámého člověka jenom proto, že je nepřítel v jiné uniformě, vůbec neznám – a když, tak z filmů, knížek a vyprávění pamětníků.

Když se dnes večer v obou televizích změnil program a nastoupily události v regionech, zájem štamgastů a dalších hostů opadl. Hostinský reagoval tím, že konečně udělal to, co už udělat chtěl: ztlumil televizní zvuk, do pivničních reproduktorů vpustil říznou muziku a nakonec přepnul televizní program na jakýsi univerzitní hokej.

Pivnice se přestala zajímat o to, co se děje před jejím vchodem... nicméně někteří hosté čučí do svých placatých mobilů, takže kontakt s venkem přece jenom udržují... a ostatní spolu tlachají... jako obvykle... tady se koronovirus na jedno dvě ještě nezastavil.

Zatím děláme jako by nic, zatím sledujeme televizi a mobily a rozprávíme spolu a koronovirus se nás netýká. Jasně – je tady, ale někde za rohem... a určitě nás to mine... určitě mě to mine... jako všechno a vždycky.

Čl. 2

Předminulou sobotu jsem seděl s kamarády Fáberou, Kchoudy Vobořilem a mým spolupracovníkem Hektorem Šuchem a jejich manželkami v hospodě na opačném konci města. Užívali jsme si vepřové hody, každý jsme se prali se svým – já s vejpečky, zelím a knedlíky. A pivo teklo proudem a něco ostřejšího navrch jistilo náladu. A stejně to měli všichni kolem – hospoda praskala ve švech, cpali jsme se unisono, zalejvali to, tlachali... dveře od hajzlu se netrhly... a kdo už musel domů, odcházel s mastnou hubou.

V tu sobotu už jsme věděli, že TO NĚCO postupuje světem, odněkud z Číny to jde... tam to mají čtvrt roku, od prosince, možná od listopadu... a ve světě už je 87.500 nakažených a skoro 3000 mrtvých, už to zasáhlo všechny kontinenty, ze zemí hlavně Čínu a v Evropě Itálii... i u nás už je nějaká ta stovka lidí v karanténě pro podezření ze spolupráce s cizím virem... a tak jsme leckdo podvědomě v tu sobotu čekali, kdy to natvrdo přijde i k nám jako potvrzená nemoc, ne jenom podezření... viselo to ve vzduchu... a strach a třeba poptávka po trvanlivých potravinách mezi lidmi už několik dnů rostly, takže někteří obchodníci hlásili i půltunové nákupy... aniž by kdo z nás ovšem věděl, co se to vlastně vůbec blíží – jak to vypadá? Kulatý? Hranatý? Barevný? Černobílý? Smrdí to? Škrťí to? Dusí to?

„Na korunní virus jsem nachystanej: v lednici mám vodku, rum, 1,5 minerálky, půlku guláše ve flašce z obchodu, půlku sklenice zelí taky z obchodu, dvě skoro půlky másla, čtyři lučiny, čtvrtku chleba a pomazánku. A do pivnice navezli v pondělí velkou várku nových sudů, takže zdroje jsou,“ psal jsem dceřině tchyni Hedvice, která mi odepsala: „Tak vážná situace... zrovna včera jsme si říkaly se sousedkou, že bysme měly být nervózní a nakupovat zásoby... a my to neděláme a vůbec si to nepřipouštíme. Vaše zásoby dost dobrý, tak se se mnou rozdělíte, že jo? Případně přikúpíme slivovicu!“

Hedvika je praktická žena.

Sobotní večery a noci vždycky tak trochu připomínají trénink na konec světa... takže předminulou sobotu jsem cestou domů z hodů zaparkoval ještě v naší pivnici, dal další čtyři, neboť bylo (jak říká Kchoudy Vobořil) bažení... a já tam skejsnul do půl dvanáctý a až pak šel domů.

Druhý den přišla válka do našich domovů. Druhý den, v neděli 1. března, jsme v naší zemi měli první tři prokazatelně nakažené.

Čl. 3

„Je to jak na jaře. Na keřích a některých stromech už začaly rašit první poupata. Zase snad o dva týdny dřív než loni mi to přijde,“ napsal mi syn. Odepsal jsem mu: „Je teprve pondělí a už hned ráno zasedl krizový štáb našeho úřadu a rozeslal nám interní manuál, říkám tomu ‘Mým národům’, ale nic extra: máme si mejt ruce, nohy a krk a co nejvíc omezit návštěvy cizích osob na pracovišti, což se ovšem v praxi nebude týkat mé a Šuchovy kanceláře, kudy budou novináři i nadále a ve velkym vesele procházet na novinářskou galerii nad hlavním jednacím sálem parlamentu, aby mohli jeho zasedání sledovat na vlastní oči. Takže je to zase o tom, že koza se nažere a vlk zůstane celej.“

První březnové pondělí a hned člověku hnou žlučí.

Novinářské akreditace jsme jako parlament zatím nijak neomezili, nicméně požádali jsme redakce, aby k nám s ohledem na situaci vysílaly v příštích dnech jen nejnutnější počet redaktorů a členů technických štábů. Obratem jsme obdrželi žádost celoplošné televize, že by zítra poslala víc štábů než obvykle.

„Ty si vzali naše slova k srdci,“ řekl jsem Hektoru Šuchovi, s nímž máme na triku PR parlamentu. A dodal jsem: „My a jídelna budou nejprocouranější místnosti v celým baráku.“

„My sme tady v podstatě nejvohroženější – my se tady zavřít a vopevnit nemůžeme. Bude větší úklid?“ odpověděl a zeptal se Hektor.

„Na to se spolehni,“ ujistil jsem ho: „Doted’ platilo, že čas, kerej uklízečky věnujou tady těm kancelářím místopředsedů parlamentu za náma, jim pak už nezbejvá na naší kancelář, tak sem zvědavej, jak jim zbude teď, když se má uklízet líp a podrobnějc.“

„Nazdar, kluci,“ zahlaholila kolegyně Dobromila Krásná z parlamentního kontroingu, která má kancelář naproti nám přes chodbu a často k nám chodí na kus řeči nebo aby se o něčem poradila či se něco dověděla: „Hele, kluci, to je dobrý, co? Tady stát vomezuje lety letadel, shromažďování lidí kdekoli, ruší se výuka ve školách, firmy rušej služební cesty a posílaj zaměstnance makat z domova, zlevňujou akcie, zdražuje zlato – a jen my děláme, že nic neexistuje a pokud existuje, nás se to netýká.“

„Patrně komentuješ pokyny vedení našeho slovutného úřadu,“ odhadoval jsem.

„Na mě to působí, že udělali polovičatý řešení a teď mlčky čekáme, kdy to sem nákej blbec zavleče,“ potvrdila moji domněnku Dobromila.

„To neni dobrý,“ přisvědčil jsem.

„To neni dobrý,“ zopakovala Dobromila.

„Muj mistr na učňáku říkal ‘to je složitá situace’,“ vložil se do debaty Hektor: „My pracovníci PR parlamentu jsme ovšem vůči

jakémukoli nebezpečí odolnější než průměr populace, neboť obranné reflexy máme z podstaty a titulu své práce v krvi.“

„Jak to?“ nechápala Dobromila.

„No my musíme hájit parlament jako Jirásek – proti všem,“ vysvětlil jí Hektor.

„Jenže bez ohledu na ty naše reflexy v krvi je teda pravda, že až to tady v baráku chytne, tak se budou všichni akorát divit, jak je to možný a kdo to sem přitáh – a ještě tak jako nás speciálně z PR budou podezřívát, že za to můžeme zrovna a jenom my...“, nedopověděl jsem, protože do kanceláře vstoupil kolega Mejzlík z parlamentního autoprovozu. Kolega Mejzlík k nám do kanceláře taky pravidelně chodí – moje a Hektorova kancelář totiž slouží nejenom jako průchoďák pro novináře mířící na novinářskou galerii nad hlavním jednacím sálem parlamentu, ale i jako místo, kam chodí pracovníci jiných odborů parlamentu na kus řeči nebo pro drby nebo si prostě a jednoduše odpočinout.

„Nemáte něco na utažení brejlí?“ zeptal se Mejzlík: „Mám volnej šroubek u nožičky.“

Hektor mu půjčil nožík a kleštičky.

„Jak se vopravěj brejle bez brejlí?“ nadhodil Mejzlík.

„Podobně jako soudruh poručík Troník bych si přečet vynikající roman Jak se kalila ocel a hned by mi to bylo jasne,“ poradil jsem mu.

„Jak bys to čet bez brejlí?“ zajímal se Hektor.

„Na to ti teď rychle nevodpovím, protože sem to už hodně dlouho nečet.“

Kolega Mejzlík s utaženým šroubkem obrátil oči v sloup a odešel.

Čl. 4

Druhý den zasedl parlament a jen za prvních šest hodin práce nám kanceláří prošlo 50 lidí – novinářů a lidí z ochranné služby zákonodárského sboru. Pravda a pro přesnost – mnozí opakovaně, ale počítal jsem to jednotlivě –kusovky.

A politici podle očekávání zavětrili, že by se ze situace dalo něco vytlout, takže opozice chce po vládě sdělení, jak chce ten koronovirus a všechno kolem něj řešit.

„Hele, předseda parlamentu se směje – nemusíme mít strach,“ informoval jsem Dobromilu, která opět přišla na návštěvu. A stejně jako ona jsem si i já namazal ruce náplní malé plastové ampulky s nápisem „metoo“ a označené jako „hygienický gel“. Snažím se také pořádku a často si ty ruce mýt – to jsou ta opatření, která máme všude dodržovat: dvoumetrový odstup od jiných lidí, správné kýčání a smrkání a řádné mytí rukou... no ale je to jako obvykle: až 95 procent lidí si myje ruce nesprávně a potřebné respirátory většinou v lékárnách a e-shopech nejsou (ministerstvo slíbilo, že je někde sežene).

„Já při mytí rukou postupuju stupňovitě: umeju si ruce a pak použiju hygienickej gel,“ informoval nás Hektor.

„Já si meju i vobličej,“ sdělil nám kolega Mejzlík, který v návštěvním čase vystřídal Dobromilu.

„To je jasný, musíš si mejt vobličej, kdybys líbal manželku,“ podpořil ho Hektor.

„Manželku nelíbám – copak sem blázen?“

„Třeba vona líbá tebe...“

„I to považuju za nepravděpodobný.“

„Mě zaujalo, že ta naše dezinfekce se menuje ‘metoo’,“ vmísil jsem se jim do hovoru: „Čili jako to hnutí žen pronásledujících vinné i nevinné muže za prokázané i neprokázané mužské chování.“

„Jak říká autorita: ‚Každá ženská musí mít nějakého mužského, protože nemůžeme jen tak obviňovat ze všeho špatného rovnou vládu,‘“ nadhodil kolega Mejzlík.

„Co je to za autoritu?“ zeptal se Hektor.

„Ňákej Paráček,“ odpověděl Mejzlík.

„Kdo to je?“

„Nevim. Čet sem to na internetu a i tam píšou, že detaily vo něm nemaj k dispozici,“ pokrčil rameny Mejzlík a se slovy „tak, osado – nazdar“ odešel.

V rámci čekání na TO ONO možná i smrtelně nevyhnutelné a s obranou vyztuženou subjektivní apatií a objektivní českou vírou ve schopnost přežít cokoli jsme bez ztráty květinčky dopluli do pátku 6. března, kdy parlament přestal jednat už dopoledne, dřív než obvykle. Počet nakažených a podezřelých v naší zemi i ve světě (a ve světě i mrtvých) plynule vzrůstal (a šeptanda říkala, že v karanténě už máme i dva poslance, ale drží se to pod pokličkou), ovšem svět si nadále řešil svoje, jako by se nechumelilo: migranti se snažili prorazit řeckou hranici, náš předseda vlády se na dálku hádal s nějakou europoslankyní, jen dvě procenta Čechů uměla rozeznat dezinformace, bývalý italský premiér Berlusconi měl prej novou holku, začala rekonstrukce Karlštejna... a před chvílí k nám do kanceláře vešla neznámá novinářka, že by chtěla stálou akreditaci do parlamentu – že by sem chodila na akce a hlavně pak na obědy za příjemné ceny do místní restaurace. Poděkoval jsem jí za zájem a vyhodil ji. Neprotestovala.

„Ta je tak blbá, že ani neví, jak je blbá,“ shrnul svoje dojmy Hektor Šuch.

Vedení našeho úřadu mělo dnes při pátku další poradou a rozhodlo: příští týden provozně všechno stejně jako tento týden.

„Tejden jako že normálně... jenže my víme, že to fakticky bude nenormálně a že budeme čekat, co bude – aneb kdy to mezi nás přijde,“ pomyslel jsem si.

„Musíme věřit, že sme ty šťastnější, kterým se vir vyhne,“ podpořila mě Hedvika.

„Tati, buď v klidu. Vedle mě kolegyně v práci chrchlá a prská a tři lidi od nás jsou v karanténě na home officu, protože se vrátili z rizikových zemí. Myslím, že se tomu fakt zabránit nedá: myj si ruce po použití záchodu a MHD a občas doma prošťouchni záchod a bude to v cajku, uvidíš,“ napsala mi dcera.

„Jsem v klidu: piju pivo, rum a vodku,“ odepsal jsem jí. A abych jí nepřiděloval starosti, zamlčel jsem, že na hajzlu vedle mé kanceláře v práci dneska nebyly ani mejdlo ani papírové ubrousky. Tam dneska bylo prostě nic.

Cestou domů jsem se zastavil v naší pivnici a dal jich pět a věnoval se svému koníčku – psaní povídek a básní. Dnes jsem se ponořil do textu o tom, jak si ze zdravotního hlediska vedou jednotlivé části mého těla. A zjištění: smrdí mi nohy – to by mohlo na ten koronovirus zabrat: smradem proti amébě.

Kladno, moje srdcovka, prohrálo v Litvínově 2:6 a po roce sestoupilo z nejvyšší hokejové ligy. Jeho osmačtyřicetiletý hrající majitel Jarda Jágr zatím netuší, zda bude pokračovat v kariéře.

Čl. 5

Tak po víkendu zase pondělí a začíná druhý březnový týden. Má být teplotně nadprůměrný, pak se ochladí a pak zase oteplí aneb jak se lidově říká: jako na houpačce. Ale podmínky pro lyžování jsou ve vyšších polohách hor stále dobré – třeba na Klínovci lyžovaly v sobotu a v neděli každý den tisíce lidí.

Pondělí je nejhorší den v týdnu. Proto jsem si na příští pondělí 16. března nahlásil dovolenou.

Nakažených přibýlo. Prezident republiky varoval před hysterií a panikou, od zítřka nicméně budou zakázány návštěvy na lůžkových odděleních nemocnic a domovů seniorů. A prodejci odhadují, že ve druhém čtvrtletí nastanou výpadky v zásobování. A na hranicích zavedli namátkové kontroly – cestujícím měří teplotu. Hasičům, policistům a celníkům pomáhá armáda.

Opatření zpřísňují státy všude ve světě, kde už se nakazilo 112.000 lidí, 62.000 se jich uzdravilo a 3800 umřelo. Nejhuře zasažené jsou Čína, Jižní Korea a Itálie, která nařídila karanténu pro 16 milionů lidí.

„Co si v neděli vařil?“ optal se mě Hektor.

„Guláš,“ odpověděl jsem.

„A co ti tak chutná na guláši?“ sondovala Dobromila, jíž se ne zcela dařilo zakrýt štitivost k této lahůdce.

„Já mám na guláši kromě toho, že je to svou podstatou guláš, rád to, že si ty knedlíky a maso můžu krájet a napichovat na vidličku a po vyšmejdění ve vomáčke pak kousat v hubě,“ vysvětlil jsem: „Nemám rád třeba bramborovou kaši a podobný jídla, kerý musíš tak jako různě shrnovat a přihrnovat a pusou pak projdou tak ňák, aniž bys měla možnost se s nima polaskat pohybama. Tam prostě chybí to něco hmatatelný...“

„Aha.“

„Muj táta, když v osmdesátech letech pracoval v Bagdádu, vařil jen dvě jídla, kerý uměl: bramborák a boršč,“ zavzpomínal Hektor.

„Kdybychom tehdá byli spojenci USA, vařil by hamburger,“ upozornil jsem ho.

„A Evropani za tátou chodili a ten bramborák si dávali, ale všemu říkali cake,“ uzavřel Hektor.

„Bramborák – a cake,“ zakroutil jsem nevěřicně hlavou a přihodil vlastní vzpomínku: „Tchán jednou ležel v nemocnici a my za nim přišli na návštěvu a ležel s nim na pokoji ňákej pan Vomáčka – když už sem tady tu vomáčku před chvílí zmínil. No a voni měli po vobědě a sestra sklízela nádobí a pan Vomáčka nedojed polívku, tak se ho sestra ptá: ‘A tu polivku už nebudete, pane Vomáčko?’ Už nechtěl.“

„Asi se přecpal vlastním příjmením,“ zamyslel se Hektor.

„Vy ste blbí,“ uzavřela Dobromila.

Sobotní poledne jsem strávil s Hedvikou, dcerou a zeťákem – přijeli na návštěvu a dali jsme oběd v nádražce na Branickém nádraží. Nádražka přetékala strážníky, pivaři, přítomni byli i nóbl dáma, jeden prdlý úchyl, který v rohu pořád ladil tranzistorák a něco u toho vykládal, čundráci a vysloužilci života – ti, kteří v těhle nádražkách čekávají na příjezd konce světa. V televizi u stropu fotbal – snad Žižkov-Dukla či kdo a pak snad biatlon či co.

Po obědě jsme si šli se zeťákem fotit historickou tramvaj T2, která jezdila mezi Nádražím Braník a Petřinama. I jsme se s ní svezli na Palackého náměstí. Vir nevir, tramvaj byla nacpaná šotoušema a šotouškama. A po jízdě jsme zavítali do smíchovského Království železnic s modely všech možných vlakových nádraží v Čechách a na Moravě. Vir nevir, království bylo plné rodin s dětmi a dalších návštěvníků.

Cestou domů jsem zapadl do naší pivnice, vir nevir – byla natřískaná, ale bylo volno u staršího pána, který by ve filmu Sedm statečných z roku 1960 mohl hrát toho starce v horách, s nímž se vesničané chodí radit jak na Calveru. Dali jsme řeč o životě.

A v neděli jsem jel vlakem z Masaryčky do Kbel a pěšky došel do Čakovic. A cestou domů se zastavil v naší pivnici na čtyři. Vir nevir – byla zase plná, chlapi i pár ženských fandilo derby Slavia-Sparta s výsledkem – vir nevir – remíza.

A víkend vir nevir jinak? Karlův most posprejoval vandal, KLDŘ vyzkoušela tři rakety, burzy vyprodávají a nově prodaná auta více zaneřádila ovzduší v Evropě.

Vir nevir, šou mast gou on, jak bychom zapěli já a Kvíni.

Čl. 6

Tak (jak už jsem říkal) po víkendu zase pondělí a začíná nám druhý březnový týden. Absolvovali jsme dnes v práci test počítačové dovednosti, abychom pak mohli jako úředníci dokazovat, že na sobě makáme. Otázky nám vybral počítač a já nafasoval docela těžké, takže jsem prošel s odřenýma ušima: 26 správných odpovědí ze 30, limit byl 25. Uspěl i Hektor – 28 správných odpovědí. Oba jsme pak ale v počítačovém systému úřadu nemohli naše výsledky najít – chtěli jsme se podívat, kde jsme udělali chyby.

„Dva úspěšní absolventi testu počítačové gramotnosti nemohou v počítači najít jeho výsledek,“ shrnul Hektor a já dodal: „Eště že už je po testu a osvědčení o jeho zdárném absolvování máme v kapse.“

A pro dobrou náladu dodám: test se konal v zasedačce, jíž říkáme Blázinec, neboť se v ní kdysi popraly dvě novinářky – místnost tehdy sloužila jako tiskové středisko.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Šanghajska dýka.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.